

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.393/2018/7. szám

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Lantos Bálint Ügyvédi Iroda (cím, eljáró ügyvéd: dr. Lantos Bálint) által képviselt felperes neve **t-i** (cím) lakos felperesnek, a Törös Ügyvédi Iroda (cím, eljáró ügyvéd: dr. Törös Judit) által képviselt I.rendű alperes neve (cím) I. rendű, II.rendű alperes neve (cím) II. rendű, és a személyesen eljáró III.rendű alperes neve **t-i** (cím) lakos III. rendű alperesek ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Miskolci Törvényszék 10.P.22.622/2017/11. számú ítélete ellen a felperes által 12. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 1 350 (egyezer-háromszázötven) forint ÁFÁ-t tartalmazó 6 350 (hatezer-háromszázötven) forint fellebbezési eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

Az I. rendű alperes, mint hitelező és zálogjogosult, valamint a felperes és a III. rendű alperes, mint adós és zálogkötelezett között **Ny-n** 2009. július 28-án önálló zálogjoggal biztosított kölcsönszerződés megkötésére került sor. A szerződést közjegyző közjegyzői okiratba foglalta. A szerződés értelmében az I. rendű alperes 19 343 svájci frank összegű kölcsönt nyújtott az adósok részére.

A szerződés 4.6. pontja szerint „a kölcsön és járulékaik mindenkori összegének megállapítása, illetve a kölcsön folyósításának időpontja és a szerződés alapján fennálló tartozás mindenkori összegének igazolása szempontjából a bank üzleti könyvei és nyilvántartásai az irányadóak, az azokban foglaltakat kell mértékadónak és hitelesnek tekinteni. Ennek megfelelően a szerződő felek a mindenkor fennálló kölcsön és járulékváltozás mértékének megállapítása tekintetében alávetik magukat a hitelező nyilvántartásai és üzleti könyvei tartalmának, azt magukra nézve kötelezőnek fogadják el”.

Az adósok a kölcsön visszafizetési kötelezettségüknek a szerződésben foglalt feltételek és határidők mellett nem tettek eleget, ezért az I. rendű alperes a szerződést felmondta, és a felmondás következményeként egyösszegben esedékessé váló követelését, járulékaival együtt, a II. rendű alperesre engedményezte.

A felperes keresetében kérte annak megállapítását, hogy a kölcsönszerződést 4.6. pontja tisztességtelen szerződési feltételnek minősül, s ez okból a szerződés részlegesen érvénytelen. Jogkövetkezményként kérte, hogy a szerződést a bíróság nyilvánítsa az ítélethozatalig terjedő időre hatályossá, és állapítsa meg, hogy a tisztességtelen feltétel a továbbiakban nem jelent kötelezettséget a felekre nézve. Követelése jogalapjaként a szerződéskötés időpontjában hatályban lévő, a fogyasztóval kötött szerződésben tisztességtelennek minősülő feltételekről szóló 18/1999. (II.5.) kormányrendelet (a továbbiakban: R.) 1. § (1) bekezdés a), b) és j) pontjaira, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 209/A. § (2) bekezdésére, és a 93/13. EGK irányelv 6. cikk (1) bekezdésére hivatkozott. Álláspontja szerint a vitatott szerződési rendelkezés a bank számára lehetővé teszi, hogy az ő tényleges teljesítésétől függetlenül határozza meg a vele szerződő fél kötelezettségét, s ezzel szemben az adósoknak, mint fogyasztóknak semmiféle lehetőségük nincs a tartozáselismerő nyilatkozat befolyásolására, annak tartalmát egyedül az alperes határozhatja meg. Érvelése szerint önmagában az a tény, hogy a felek megállapodását közjegyzői okiratba foglalták, nem minősül tisztességtelennek, annak ellenére sem, hogy ez megkönnyítette a két alperes lehetőségét a végrehajtási eljárás megindítására. E körben utalt a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (Vht.) szerződéskötéskor hatályos 21. § (1) bekezdésére, valamint a keresetlevél benyújtásakor hatályban lévő 23/C. § (1) bekezdésére, illetve a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény 112. § (1) bekezdésére. Álláspontja szerint a Vht. felhívott szakaszában a végrehajtás elrendelésének feltételeként megjelölt körülményt a közjegyzői ténytanúsítvány a tartozás összezszerősége tekintetében teljesíti. Ennél azonban a kölcsönszerződés általa vitatott pontja többet ír elő, nevezetesen azt, hogy a ténytanúsítványban foglalt összezszerőségeket az adós felperes el is ismerje anélkül, hogy a ténytanúsítvány elkészítésére bármilyen ráhatása lenne. Véleménye szerint a szerződés támadott pontja a bizonyítási terhet a fogyasztó hátrányára fordítja meg.

Az I. és II. rendű alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását, és a felperes költségben való marasztalását kérte. Azzal védekeztek, hogy a kölcsön és járuléka, a tartozás nyilvántartása és időszakos kimutatása jogszabályon alapuló kötelezettsége a pénzintézetnek, s e kötelezettséget foglalták a szerződés felperes által vitatott pontjába. A kötelezettséget a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (rég. Hpt.), illetve a 2014. január 1-től hatályba lépett 2013. évi CCXXXVII. törvény (Hpt.), valamint a fogyasztóknak nyújtott hitelről szóló 2009. évi CLXII. törvény, és a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvény (Dh. II. törvény) írja elő. Hangsúlyozták, hogy a kölcsönszerződés vitatott pontja nem állapít meg kizárólagos jogot a teljesítés meghatározására a pénzintézet részére, továbbá nem tartalmazhat és nem is tartalmaz olyan szabályt, mely akár a Ptk., akár a Vht. rendelkezéseit felülírná, továbbá nem tartalmaz az igényérvényesítéssel és a bizonyítással kapcsolatban a fogyasztót terhelő egyértelmű és határozott lemondó nyilatkozatot sem, végül nem teremti meg a lehetőséget a közvetlen végrehajtás elrendelésére, mert annak lehetőségét a Vht. biztosítja a szükséges feltételek fennállta esetére.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a keresetet elutasította, kötelezte a felperest, hogy az I. és II. rendű alperesek, mint egyetemleges jogosultak részére 19 050 forint perköltséget fizessen meg. A határozat indokolásában hangsúlyozta, hogy a Kúria 1/2018. gazdasági elvi határozatában kifejtettek

szem előtt tartásával megállapítható, hogy a peres felek kölcsönszerződésének felperes által támadott pontja nem minősül tartozáselismerő nyilatkozatnak, és joghatályos lemondó nyilatkozatként sem értékelhető. A bizonyítási teher alakulását, a bizonyítási eljárás lefolytatását a szerződés e pontja nem befolyásolja. A Vht. felhívott szakaszaival összefüggésben kiemelte, hogy a közjegyzői okirat a 23/C. § (1) bekezdésében írtak szerint a feltételek fennállása esetén végrehajtási záradékkal látható el, a végrehajtási eljárás megindításához azonban szükséges, hogy a jogszabály megkövetelte feltétel bekövetkezését közokirat tanúsítsa. A felperes téves álláspontjával szemben nem a követelés fennálló összegének közjegyzői ténytanúsítványba foglalása a végrehajtási záradék kiállításának feltétele, ezzel szemben a szerződés felmondásának tényét kell közjegyzői okiratba foglalni. Rámutatott, hogy a felek kölcsönszerződésének 4.6. pontja egyébként sem tartalmaz a közjegyzői törvényben meghatározott ténytanúsítványra vonatkozó rendelkezést. Hangsúlyozta, hogy végrehajtási záradék kiállítása esetén az adós tartozását valóban csak végrehajtás megszüntetése vagy korlátozása iránti perben vitathatja, ám a kölcsönszerződés e vonatkozásban nem biztosít többletjogosultságot a hitelező részére. Kiemelte, hogy a végrehajtás közjegyzői okirat záradékolása útján való elrendelésének szabályozása az Alkotmánybíróság határozatai szerint sem tekintendő alkotmányellenesnek, nem sértik a tisztességes eljáráshoz való jogot, és nem ellentétes e szabályozás a 93/13. EKG irányelv követelményeivel sem. Mindezekre tekintettel az R. 1. § (1) bekezdés j) pontjában írtakat a felperes által vitatott szerződési pont nem sérti.

Kifejtette, hogy nem állapítható meg e szerződési feltétel tisztességtelensége az R. 1. § a), illetve b) pontja alapján sem, mert az a) pont a szerződés bármely feltételének értelmezésére a fogyasztóval szerződő felet egyoldalúan feljogosító szerződési pontok, míg a b) pont a kizárólagosan a fogyasztóval szerződő felet a teljesítés szerződésszerű voltának értelmezésére felhatalmazó rendelkezést tekint tisztességtelennek, a per tárgyát képező szerződési pont azonban ezekkel összefüggő rendelkezést nem tartalmaz.

Pervesztessége miatt kötelezte a felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az I. és II. rendű alperes képviselőinek munkadíjából álló perköltség megfizetésére.

Az ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben kérte annak megváltoztatását, keresete szerinti határozat hozatalát, és az I. és II. rendű alperes költségben való marasztalását. Fenntartotta az elsőfokú eljárásban kifejtett érveit, és azok alátámasztása végett hivatkozott a Szegedi Ítéltábla, illetve a Fővárosi Ítéltábla egy-egy eseti döntésére.

Az I. és II. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében a törvényszék ítéletének helybenhagyását, és a felperes költségben való marasztalását indítványozta. Hivatkozott az Európai Unió Bíróságának az ún. „Aziz” ügyben hozott ítéletére, az abban levezett „tisztességtelenségi teszt” pontjaira, mellyel összefüggésben hangsúlyozta, hogy e teszt elvégzése eredményeként a felperessel kötött kölcsönszerződés 4.6. pontjának rendelkezése semmilyen szempontból nem tekinthető tisztességtelennek. E szerződési rendelkezés a bizonyítási terhet nem fordítja meg, nem korlátozza az adós jogát, hogy kétségbe vonja a pénzügyi kimutatását, az R. 1. § (1) bekezdés a) és b) pontjába ütköző rendelkezést nem tartalmaz. Hangsúlyozta, hogy az adós tartozásának kimutatása jogszabályi kötelezettsége a pénzügyi intézetnek, az elsőfokú eljárásban is felhívott jogszabályok értelmében. A kölcsönszerződés vitatott pontja sem a Ptk., sem a Vht. szabályait nem írja felül, a fogyasztó semmilyen jogát nem érinti, nem korlátozza. Utalt a Kúria 1/2018. gazdasági elvi határozatában kifejtettekre.

Az ítéltábla a fellebbezést alaptalannak találta.

Az elsőfokú bíróság a per eldöntése szempontjából releváns tényeket helytállóan rögzítette ítéletében, abból helytálló következtetéseket levonva megalapozott döntést hozott, melyet az irányadó jogszabályok pontos megjelölésével kimerítően megindokolt, azzal az ítélőtábla egyetért, s csupán a fellebbezésben írtakra tekintettel hangsúlyozza az alábbiakat:

Miként az elsőfokú bíróság is megjegyezte, az adott ügyben közjegyzői ténytanúsítvány kiállítására nem került sor, ilyenről a peres felek kölcsönszerződésének 4.6. pontja nem rendelkezik. A felperes által vitatott szerződési pontban a felek mindössze abban állapodtak meg, hogy a pénzügyi intézet által az adósok tartozásáról készített kimutatás egy bizonyíték csupán, melynek ugyan kiemelt jelentősége van, de a szerződés e pontja nem minősül az adósok tartozáselismerő nyilatkozatának, nem zárja el őket attól, hogy vitassák a tartozás összegét. A kimutatás vezetése, a tartozás nyilvántartása egyébként a pénzügyi intézetnek az I., II. rendű alperes ellenkérelmében, illetve a törvényszék ítéletében felhívott jogszabályok szerint kötelezettsége, amennyiben e nyilvántartás tartalmát a fogyasztó vitássá teszi, a bizonyítási kötelezettség őt terheli. A kölcsönszerződés felperes által vitatott pontja a bizonyítási terhet nem fordítja meg, az R. 1. § (1) bekezdés j) pontjába nem ütközik.

Téves a felperes azon álláspontja, hogy a kölcsönszerződés támadott pontja előírná, hogy köteles egyoldalú nyilatkozatba foglalni a szerződés tartalmát, ilyen rendelkezést a peres felek kölcsönszerződése sem a per tárgyát képező pontjában, sem más részében nem tartalmaz, egyébként a fogyasztó egyoldalú nyilatkozatának tisztességtelensége fogalmilag kizárt, hiszen tisztességtelennek csak a felek jogait és kötelezettségeit meghatározó szerződés minősülhet.

Nem ütközik a per tárgyát képező szerződési pont az R. 1. § (1) bekezdés b) pontjának rendelkezésébe sem. Az itt írt rendelkezés értelmében ugyanis az lenne tisztességtelen szerződési feltétel, ha az adott szerződés a fogyasztóval szerződő felet annak kizárólagos megállapítására jogosítaná fel, hogy saját - tehát nem a fogyasztó - teljesítése szerződésszerű-e, ilyenről pedig a peres felek szerződésében nincsen szó.

Helytállóan hangsúlyozta az elsőfokú bíróság azt is, hogy a Vht. szabályai értelmében a végrehajtási záradékkal a közjegyző a közokiratba foglalt szerződést látja el abban az esetben, ha a pénzügyi intézet igazolja közokirattal, hogy a szerződést felmondta. A közjegyző egyébként a tartozás összegét nem vizsgálhatja.

Mindezekre figyelemmel az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét, tulajdonképpen annak helyes indokaira tekintettel, helybenhagyta a Pp. 253. § (2) bekezdése, illetve 254. § (3) bekezdése alapján.

A fellebbezés eredménytelennek bizonyult, ezért a felperes köteles az I. és II. rendű alperes, mint együttes jogosult részére fellebbezési eljárási költség megfizetésére. E címen az ítélőtábla az I. és II. rendű alperest képviselő ügyvéd munkadíját állapította meg a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése, valamint 4/A. § (1) bekezdése alapján.

Debrecen, 2018. június 21.

Dr. Csiki Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Veszprémy Zoltán s.k. előadó bíró, Dr. Gárdosi Judit s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

-kiadó-